

FORBEREDELSE TIL DEN PROTREPTISKE SAMTALE

Dette er et redskab til dig som skal lære protreptik, eller skal uddannes protreptiker hos ZTRONG. Efter endt uddannelse kan du, i dit tempo, se bort fra dette redskab samt tjeklisten fordi du kender til byggestenene i den protreptiske samtale³.

FORMÅL

At du forbereder dig så meget som muligt, også med dine refleksioner, og at du skaber dig et overblik inden samtalen udføres. Skemaet medbringes til den protreptiske samtale. Således bevares overblikket, da du kan notere på skemaet under samtalen.

REKVISIT

På side 7 finder du et eksempel på et skema som er udfyldt inden samtalen. "Den protreptiske samtalemodel" og "Det afsluttende spørgsmål" er ikke udfyldt, da dette sker under samtalen. På side 8 er der en tom skabelon, som også findes i PDF format på ZTRONGs hjemmeside⁴, den kan du frit printe ud til eget brug.

BESKRIVELSE

Her er en kronologisk beskrivelse af hvordan du kan arbejde med skemaet. Der er taget udgangspunkt i det det udfyldte eksempel, på side 7. Det vil være en fordel at følge med på skemaet mens du gennemgår denne beskrivelse.

Øverst i venstre side ses "*Den protreptiske*

samtalemodel". Du vil tale om tillid, men du kender ikke til nøgleordet eller modsætningen, det kan først udfyldes i løbet af samtalen. Meningen med samtalemodellen er at 'den anden' udfordres af ordet der skrives som nøgleord og modsætningen, for at skabe yderligere refleksioner. At stille spørgsmål på tværs af begreberne hvor du indfanger essensen og udfordrer via din spørgeteknik. Spørge til ligheder og forskelle mellem ordene, komparativ tilgang⁵. Overvej hvordan du vil **starte samtalen** og hvilke virkemidler du vil benytte. Dette noteres i skemaet.

Ordets betydning, etymologi, finder du inden samtalen. Etymologi betyder ordets oprindelse og er læren om "hvad der virkelig er til", hvor stammer ordet fra?. Du benytter din viden til egen refleksion inden samtalen, og undersøger under samtalen også 'den andens' opfattelse af ordet.

Der findes et godt redskab til at undersøge ordet ved at gå ind på denne hjemmeside; www.etymonline.com – ordet skal skrives på engelsk. Her finder du også oplysninger om ordets oprindelse og hvilke kognater (nøgleord) det besidder, altså hvilke ord det er i slægt med. Der findes over 150 indoeuropæiske sprogstammer, og det er kognaterne som er yderst vigtige, og interessante, i den protreptiske samtale. Der findes en oversigt over diverse sprogstammer⁶, men du kan også benytte en dansk ordbog⁷.

3) Den protreptiske samtale af Andersen, Maibritt Isberg. Forlaget ZTRONG, 2014. Kapitel 5 og 6.

4) www.ztrong.dk

5) Dialog – en enkel vej til et godt samarbejde af Larsen, Michael Højlund. L&R Business, 2012. Kapitel 6.

6) <http://sproget.dk/billeder-mv/etymologisk%20oversigt.png/view>.

7) www.denstoredanske.dk

De **systemiske spørgsmål** benyttes under samtalen på værdien tillid. Men du kan også fordele spørgsmålene til nøgleordet eller modsætningen, der hvor det skaber værdi hos 'den anden', i samtalen. Til at indlede samtalen, eller under samtalen, kan du benytte en **anekdote** eller en **historie**⁸. Denne skal vælges med omhu, da det skal give mening i forhold til den værdi, eller det begreb, du ønsker at have fokus på. Hvis du f.eks indleder med en historie, kan det være en god ide at bringe den i spil under samtalen og benytte den til inspiration i det afsluttende spørgsmål. Derved opnås der en gennemgående rød tråd i samtalen.

Egen beretning - I den protreptiske samtale deler protreptikeren af og til, ud af sig selv - så skriv din egen beretning ned til evt. brug. Protreptikeren skal jo ikke "krænge" sin sjæl ud, men i den grad mærke efter hvor grænsen går for, hvad der skal fortælles til 'den anden'.

Afsluttende spørgsmål - noteres ned under samtalen, der hvor du opdager et evt. "selvbedrag". Det gemmes til når du afslutter samtalen med et spørgsmål til 'den anden', så hun med vilje sættes i et dilemma eller i et tomrum.

Skemaerne findes i PDF format og kan printes ud på ZTRONGs hjemmeside www.ztrong.dk.

